

for a better environment
Green Sports Games

SMERNICE

STRATEGIJE IN ORODJA ZA UČINKOVITO
ZELENO PARTICIPACIJO POSAMEZNIKOV
V TRADICIONALNEM ŠPORTU IN IGRAH

Co-funded by
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erasmus+

Kazalo

Povzetek	3
OSNOVNI KORAKI EVALVACIJSKEGA PROGRAMA	
Korak 1: Načrtovanje in priprava projekta	4
Korak 2: Evalvacija projekta	4
Korak 3: Implementacija evalvacije	5
Korak 4: Analiza podatkov in interpretacija	6
Korak 5: Pisanje in distribucija rezultatov	6
Bibliografske reference	7
PRILOGE	8
Priloga I: Načrtovanje in priprava projekta ter orodja za pripravo	9
Priloga II: Orodja za evalvacijo projekta	11
Priloga III: Orodja za implementacijo evalvacije	15
Priloga IV: Orodja za pisanje in distribucijo rezultatov	17

Povzetek

Vrednotenje participativnega programa ima 5 osnovnih korakov:

1. Načrtovanje in priprava projekta
2. Evalvacijski projekt
3. Implementacija
4. Analiza podatkov in interpretacija
5. Pisanje in distribucija rezultatov

Več avtorjev ponuja podroben pregled evalvacijskega programa (Langbein and Felbinger, 2006; Owen, 2007; Rossi and Freeman, 1993; Royse, Thyer and Padgett, 2006; Vedung, 2009; Wholey, Hatry and Newcomer, 2004). V naslednjih korakih bodo predstavljeni kratki opisi posameznega koraka.

Osnovni koraki programa so:

1. Načrtovanje in priprava projekta/predprojekta

- ✓ Določitev ciljev in ocene;
- ✓ Odločitev o času in stroških;
- ✓ Izbira ocenjevalca(cev);
- ✓ Določitev občinstva/ev za evalvacijo.

2. Ocenjevanje projekta

- ✓ Določitev fokusa evalvacije/ocenjevanja glede na projekt in in splošen program operacije;
- ✓ Razvoj najprimernejših raziskovalnih vprašanj in kazalnikov uspešnosti, merljivih glede na cilje programa (KPI);
- ✓ Določiti oblikovalsko strategijo za ustrezno vrednotenje (metode);
- ✓ Določiti kako zbirati podatke na osnovi potreb in razpoložljivosti (proces in avtorizacija udeležencev).

3. Implementacija evalvacije / Izvajanje evalvacije

- ✓ Narediti potrebne korake za zbiranje visoko kakovostnih podatkov;
- ✓ Izvajanje vnosa ali shranjevanja podatkov za analizo.

4. Analiza podatkov in interpretacija

- ✓ Izvajanje analize podatkov in interpretacija rezultatov skladno s celotnim evalvacijskim projektom (v skladu z načinom in postopki zbiranja podatkov).

5. Pisanje in distribucija rezultatov

- ✓ Odločitev, kateri rezultati bodo predstavljeni;
- ✓ Določitev najboljših metod za komuniciranje rezultatov (komunikacijski kanali);
- ✓ Priprava rezultatov v ustrezno obliko;
- ✓ Razširjanje in diseminacija rezultatov.

OSNOVNI KORAKI EVALVACIJSKEGA PROGRAMA

Korak 1: Načrtovanje in priprava projekta

V tej fazi je potrebno biti pozoren in zajeti naslednje teme¹:

- ✓ **Določitev ciljev evalvacije**, ki morajo biti jasno povezani s cilji programa/dogodka javne udeležbe.
- ✓ Upoštevanje **vprašanja časa in stroškov** (določitev realnega proračuna), na katera vplivajo različni notranji in zunanji dejavniki.
- ✓ **Določitev, kdo bo izvajal oceno**. Želeni ocenjevalci bi morali imeti izkušnje, tehnično znanje in razumevanje organizacije in konteksta, v katerem se program ali dogodek izvaja.
- ✓ **Identificiranje potencialnih ciljnih občinstev** za ocenjevanje, ne da bi pozabili njihove raznolike potrebe in interese.

Korak 2: Ocenjevanje projekta

Cilj tega koraka je odlikovanje evalvacije/ocenjevanja na način, ki ustvarja želene in potrebne informacije, a je skladen tudi s finančnimi in časovnimi omejitvami. Štiri vprašanja so še posebej pomembna, ustvarjeno pa je bilo orodje², ki je bilo oblikovano, da se lahko pokrijejo:

1. **Določitev fokusa evalvacije** glede na zasnovo in delovanje splošnega programa ali dogodka javne udeležbe/participacije.

Obstajata 2 vrsti ocen, procesov ali vpliva, ki bosta najbrž koristna za družbeno participacijo:

¹ Glej **Prilogo I**: Orodja za 1. korak: Načrtovanje in priprava projekta

² Glej **Prilogo II**: Orodja za 2. korak: Evalvacija projekta

Tabela 1. Razlike med procesno evalvacijo in evalvacijo učinka

	PROCESNA EVALVACIJA	UČINKOVITA EVALVACIJA
DEFINICIJA	Sistematično vrednotenje, katerega namen je oceniti, ali program deluje v skladu s projektom in doseže določeno ciljno populacijo.	Sistematično vrednotenje, katerega namen je oceniti, ali so rezultati ali učinki (namerni ali nenamerni) intervencije dosežajo želene rezultate.
CELOSTNI CILJ	Za boljše razumevanje vhodnih podatkov in rezultatov/izhodnih podatkov implementacije/izvajanja in upravljanja programov / dogodkov.	Določitev, ali je program ustvaril želene rezultate ali učinke.
SPLOŠNA VPRAŠANJA	<ul style="list-style-type: none"> • Kaj? • Kakšen je program za nameravan dogodek? • Kaj program v resnici ponuja? • Kakšne so vrzeli med rezultati programa ali dogodka? 	<ul style="list-style-type: none"> • Pa kaj? • Kakšni so rezultati programa / dogodkov? • V kolikšni meri so ti učinki ali sprememba kazalnikov rezultatov v funkciji dejavnosti programa / dogodka?
FOKUS	VHODNI PODATKI, IZHODNI PODATKI (REZULTATI)	REZULTATI

2. **Razviti raziskovalna vprašanja in meritve uspešnosti ali dosežkov**, skladnih s cilji evalvacije.
3. **Izbrati ustrezno projektno strategijo** (metode – razumljene kot niz kodificiranih korakov, ki jih je treba narediti na bolj ali manj sistematičen način za dosego določenega cilja).
4. **Sprejem odločitev o zbiranju podatkov** na podlagi razpoložljivih ali možnih virov podatkov, kot so opazovanja, arhivski podatki in podatki programa / dogodka (postopek zbiranja in odobritve udeležencev³).

Korak 3: Implementacija evalvacije

Na tej stopnji se projekt evalvacije začne z zbiranjem podatkov. Cilj je pridobiti veljavne in zanesljive podatke visoke kakovosti.

Možno zanesljivo orodje za ocenjevanje je na primer intervju ali anketa, ki večkrat daje iste rezultate. Veljavno orodje ocenjevanja (ali posamezne meritve znotraj orodja za ocenjevanje) natančno meri, kar je treba izmeriti⁴.

³ Še posebej, če takšni zbrani podatki vključujejo soglasje udeležencev in posledično omogočajo njegovo objavo v kanalih za razširjanje, zato morajo biti v skladu z GDPR (Splošna uredba EU o varstvu podatkov) in pustimo predlog za uporabo, vključno s **Prilogo II**, skupaj s seznamom prisotnosti.

Na tej točki je pomembno oceniti vpliv državljske participacije. Splošni cilj učinka te ocene je poudariti, v kolikšni meri športni dogodki, organizirani z jasnim namenom ozaveščanja o kritični kolektivni okoljski zavesti, odražajo uspešnost ali kazalnike uspešnosti dogodkov, ki so javno organizirani in imajo občinstvo. Za to prilagamo evalvacijski vprašalnik (**Priloga III**).

Korak 4: Analiza podatkov in interpretacija

Analiza in interpretacija podatkov se lahko razlikuje od preprostih opisnih metod do zelo zapletenih statističnih metod (kvalitativna analiza; kvantitativna; ali mešana raziskovalna vrsta). Izbira analiz je odvisna od ciljev vrednotenja, splošnega projekta evalvacije, vrste zbranih podatkov, interesov javnosti, ki jo ocenjujemo, časovnega razporeda za zaključek ocene in razpoložljivega proračuna. Ključno je, da je v tem, četrtem koraku, skladno z metodami in postopki zbiranja podatkov, ki so opisani zgoraj.

Korak 5: Pisanje in razširjanje rezultatov

Ko je analiza končana, je potrebno rezultate sporočiti pravim ciljnim skupinam. Če želimo to narediti, se morajo vodje/trenerji programa/dogodka odločiti, katere rezultate bodo sporočili, določiti najboljše načine sporočanja rezultatov, pripraviti rezultate na najboljši možen način in jih razširiti skozi najprimernejše komunikacijske kanale.

Te smernice so s tem zaključene. V zadnji prilogi (**Priloga IV**) pa je orodje prilagojeno projektu Zelenih športnih iger, ki bo služilo namenu te zadnje faze.

---

⁴ Psihometrični kazalniki kot metoda preverjanja, merjena na primer s koeficientom »cronbach alfa«, ali kako analizirati notranjo ali zunanjo veljavnost omenjenega ocenjevalnega instrumenta, niso predmet analize v teh smernicah. Zato se bralcu priporoča, da se pred pripravo ocenjevalnih instrumentov poglubi v tematiko.

Bibliografske reference

- Wholey, J. S., Harry P. H. & Newcomer, K. E. (2004). *Handbook of Practical Program Evaluation*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Langbein, L. I. & Felbinger C. L. (2006). *Public Program Evaluation: A Statistical Guide*. Armonk, NY: M.E. Sharpe.
- Owen, J. M. (2007). *Program Evaluation: Forms and Approaches*. New York, NY: The Guilford Press.
- Rossi, P. H. & Freeman, H. E. (1993). *Evaluation: A Systematic Approach*. Newbury Park, CA: Sage.
- Royse, D., Thyer, B. A., & Padgett, D. K. (2006). *Program Evaluation: An Introduction*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Vedung, E. (2009). *Public Policy and Program Evaluation*. New Brunswick, NJ: Transaction Publishers.

Priloge

Priloga I

Korak 1 orodja: Načrtovanje in priprava projekta

NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA PROJEKTA

1. Cilji evalvacije

1.1. Glavni cilj:
1.2. Specifični cilji:

2. Vključeni stroški

Predmeti, potrebni za dogodek	Vrednost (€)
Predmet 1:	
Predmet 2:	
Predmet 3:	
Predmet 4:	
Predmet 5:	
Predmet 6:	
Predmet 7:	
Predmet 8:	

3. Kronogram

VKLJUČENO OSEBJE	PRED DOGODKOM	DOGODEK	PO DOGODKU
NALOGE			
Naloga 1:	Ime OSEBJA:		
Naloga 2:	Ime OSEBJA:		
Naloga 3:		Ime OSEBJA:	
Naloga 4:		Ime OSEBJA:	
Naloga 5:			Ime OSEBJA:
Naloga 6:			Ime OSEBJA:
Časovno obdobje ali datum	[DATUM trenutka]	[DATUM trenutka]	[DATUM trenutka]

4. Določitev občinstva(ev) za ocenjevanje

--

Priloga II

Korak 2 orodja:

Evalvacija

PROJEKT EVALVACIJE

Cilj ⁵	Fokus evalvacije ⁶	Strategija(e)	Kazalniki ⁷	Vir zbiranja podatkov

⁵ V skladu s posebnimi cilji v Prilogi I – NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA PROJEKTA

⁶ Fokus na **deliverables** in rezultatih

⁷ Kazalniki uspešnosti in dosežkov

Projekt je sofinanciran s podporo Evropske komisije prek programa Erasmus+. Ta publikacija [komunikacija] odraža poglede avtorjev, Komisija pa je prevzema odgovornosti za nobeno uporabo, ki bi jo lahko prevzeli iz dotične vsebine.

ŠT. PROJEKTA ID: 612934-EPP-1-2019-1-PT-SPO-SSCP

IZJAVA O SKLADNOSTI

Izjavljam/izdajam dovoljenje za subjekt/organizacijo _____,

kot upravljalca dogodka _____

vključenega v evropski projekt "Zelene športne igre", odobren v okviru programa *Erasmus+ Sports*, s tem, da je odgovoren za obdelavo osebnih podatkov, nadaljuje z zbiranjem, obdelavo in shranjevanjem mojih osebnih podatkov, in sicer (v možnosti vstavite »X«):

☐	Ime
☐	E-pošta (če imate e-pošto)
☐	Podpis
☐	Fotografije

Nameni sodijo v edinstven in ekskluziven obseg projekta za izdelovanje načrtovanih dejavnosti, to je, da se objavijo športni dogodki, ki poudarijo pomen, ki ga šport lahko prevzame za večjo okoljsko ozaveščenost v naših skupnostih.

Seznanjem/a sem s politiko varstva osebnih podatkov, ki mi je bila posredovana na brezplačen, poseben in izrecen način, namenjen zbiranju teh podatkov.

Imetnih podatkov: _____ Datum: ____/____/____

LISTA UDELEŽENCEV DOGODKA

PODATKI, KI JIH MORA IZPOLNITI ORGANIZATOR DOGODKA	
PARTNERSKA ORGANIZACIJA:	
PRIZORIŠČE:	
PROJEKTNA AKTIVNOST:	
DATUM:	

PODATKI, KI JIH IZPOLNJUJEJP UDELEŽENCI / OBČINSTVO

#	IME PRIIMEK	Spol	Starost	E-pošta
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

Se nadaljuje (če je potrebno)...

Priloga III

Korak 3 orodje:

Implementacija evalvacije

EVALVACIJSKI VPRAŠALNIK

Spoštovani udeleženec:

Želimo pridobiti vaše mnenje o dogodku, ki ste se ga ravnokar udeležili, zato, da bi pridobili informacije, ali so bila vaša pričakovanja izpolnjena in kaj lahko še izboljšamo.

1) Na kakšen način ste pridobili informacije o dogodku (vstavite "X" pred možnost, ki se vam zdi najprimernejša):

- vabilo
- internet
- mediji
- prijatelji in družina
- plakati
- letaki
- druga sredstva. Katera? _____

2) Ocenite posamezne vidike, povezane z dogodkom:

	Zelo zadovoljen	Zadovoljen	Nevtralno	Nezadovoljen	NA
Kraj dogodka					
Priložnost za udeležbo na dogodku					
Okoljske težave, ki so bile obravnavane na dogodku					
Raznolikost posameznikov, vključenih v dogodek					
Na športnem dogodku so bila opazna neposredna ali posredna sporočila o okolju					
Športni dogodek je lahko okrepil potrebo po večji kritični okoljski ozaveščenosti					
Menim, da lahko s tem dogodkom vsi državljani prispevamo k bolj »zeleni« družbi					
Dogodek je pokazal, da je lahko šport pomembno sredstvo za dvig kritične okoljske ozaveščenosti					

NA – če se uporablja

3) Ali je dogodek ustrezal vašim pričakovanjem? DA NE Delno

6) Spol: Ženska Moški

7) Starostne skupine: 15 – 19; 20 – 29; 30 – 59; 60 ali več.

Predlogi: _____
_____

Hvala za vaše sodelovanje!

Priloga IV

Korak 5 orodje: Pisanje in distribucija rezultatov

PISANE IN RAZŠIRJANJE REZULTATOV

1. PARTNER - VSTAVI X V PRVI STOLPEC, DA IZBEREŠ PARTNERJA, KI MU JE TO POROČILO NAMENJENO

"X" ORGANIZATION PARTNER	
	União das Freguesias de Gondomar (S. Cosme) Valbom e Jovim
	Champions Factory Association
	Zavod za šport Slovenske Konjice
	Akademi Kültür ve Eğitimi Derneği
	Associazione Sportiva Dilettantistica Polisportiva 2001

2. OBDOBJE - VSTAVI X V PRVO VRSTCO Z NAMENOM IZBIRE PROJEKTNE AKTIVNOSTI, NA KATERO SE NANAŠA TO POROČILO

"X" PROJEKTA AKTIVNOST ALI DOGODEK	
	# A5 – Izobraževanje lokalnih skupnosti: sodelovanje 3 lokalnih organizacij (Maj 2020 – September 2020: 5 mesecev)
	# A7 – Pilotne lokalne P-dnevne akcije: v sodelovanju s 3 lokalnimi organizacijami (Oktober 2020 – December 2020)
	# A9 – Uradni lokalni P-dnevi: v sodelovanju s 3 lokalnimi organizacijami (Januar 2021 – Marec 2021)
	# A11 – Evropski P-dnevi: v sodelovanju s 3 lokalnimi organizacijami (April 2021 – Junij 2021)

3. MATRICA KOMUNIKACIJSKIH ORODIJ

Kratek opis	Frekvenca	Distribution Vehicle	Vir	Datum publikacije in ime medija
<i>< Kratek opis ></i>	<i>< število obiskovalcev; število objav; Druge oblike statističnih informacij ></i>	<i>< Publikacije; Youtube; Spletna stran; Časopisi / Revije; Družvena omrežja, DVD/CD-ROM, ipd. ></i>	<i>< Vir/ URL/naslov spletne strani ></i>	<i>< datum ></i>